Karta modułu/przedmiotu

Informacje ogólne o module/przedmiocie	
1. Kierunek studiów: Farmacja	**2. Poziom kształcenia:** jednolite studia magisterskie **3. Forma studiów:** stacjonarne i niestacjonarne
4. Rok: IV	**5. Semestr: VII**
6. Nazwa modułu/przedmiotu: Leki OTC i suplementy diety w procesie samoleczenia	
7. Status modułu/przedmiotu: : fakultatywny	
8. Jednostka realizująca moduł/przedmiot, adres, e-mail: Katedra i Zakład Chemii i Analizy Leków, Jagiellońska 4, 41-200 Sosnowiec, Tel. (32) 364-16-11, e-mail: chemlek@sum.edu.pl, strona internetowa: chemialekow.sum.edu.pl	
9. Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za realizację modułu/przedmiotu: Dr n. farm. Artur Beberok, email: abeberok@sum.edu.pl	
10. Założenia i cele kształcenia modułu/przedmiotu: ▪ zapoznanie studentów z dostępnymi lekami wydawanymi w aptece bez recepty (OTC) i suplementami diety stosowanymi w leczeniu różnych schorzeń ▪ zwrócenie uwagi na liczne działania niepożądane i możliwe interakcje związane ze stosowaniem leków OTC i suplementów diety ze względu na dynamicznie rozwijający się ich rynek sprzedaży ▪ zdobycie wiedzy niezbędnej dla świadczenia opieki farmaceutycznej w samoleczeniu wybranych schorzeń z wykorzystaniem dostępnych leków OTC i suplementów diety	
11. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji: ▪ znajomość podstawowych zagadnień z zakresu anatomii i fizjologii człowieka ▪ znajomość klasyfikacji farmakologiczno-chemicznej leków oraz ich mechanizmów działania ▪ znajomość podstawowych substancji pochodzenia naturalnego	

12. Efekty kształcenia

Numer przedmiotowego efektu kształcenia	Przedmiotowe efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia zawartych w standardach
P_W01	Zna możliwości unikania niekorzystnych interakcji leków OTC i suplementów diety	D.W24.
P_W02	Zna problematykę leków OTC pochodzenia naturalnego oraz suplementów diety zawierających lecznicze surowce roślinne oraz ich zastosowanie w profilaktyce i terapii różnych jednostek chorobowych	D.W41.
P_W03	Zna i rozumie ideę opieki farmaceutycznej w aspekcie bezpieczeństwa stosowania leków OTC i suplementów diety w procesie samoleczenia	E.W6.
P_U01	Wyszukuje w piśmiennictwie informacje naukowe na temat dostępnych w sprzedaży leków OTC i suplementów diety, dokonuje ich wyboru i oceny oraz wykorzystuje je w celach praktycznych	C.U38.
P_U02	Przewiduje skutki niekorzystnych interakcji leków OTC i suplementów diety oraz im zapobiega	D.U16.
P_U03	Udziela informacji o działaniu leku OTC i suplementu diety w sposób zrozumiały dla pacjenta	D.U18.

13. Formy zajęć w odniesieniu do efektów kształcenia

Numer	Forma zajęć dydaktycznych

przedmiotowego efektu kształcenia	wykład	seminarium	ćwiczenia	inne	e-learning
P_W01	X	X			X
P_W02	X	X			X
P_W03	X	X			X
P_U01	X	X			X
P_U02	X	X			X
P_U03	X	X			X

14. Treści programowe

14.1. Forma zajęć: Wykłady		**Liczba godzin**
W1	Omówienie roli leków dostępnych bez recepty (OTC) i suplementów diety w procesie samoleczenia	2
W2	Leki OTC i suplementy diety dla diabetyków: ▪ regulujące poziom cukru ▪ witaminy i mikroelementy ▪ glukoza, fruktoza i słodziki ▪ preparaty bez cukru	2
W3	Leki OTC i suplementy diety stosowane w leczeniu objawów przeziębienia i grypy, cz.I: ▪ o działaniu przeciwgorączkowym ▪ stosowane w katarze ▪ stosowane w bólu gardła ▪ stosowane w kaszlu	2
W4	Leki OTC i suplementy diety stosowane w leczeniu objawów przeziębienia i grypy, cz.II: ▪ stosowane w stanach zapalnych zatok ▪ stosowane w stanach zapalnych ucha ▪ o działaniu immunostymulującym o działaniu przeciwalergicznym	2
W5	Leki OTC i suplementy diety stosowane w praktyce pediatrycznej: ▪ postaci pediatrycznych leków OTC i suplementów diety ▪ charakterystyka leków OTC i suplementów diety stosowanych w praktyce pediatrycznej ▪ postać leku OTC/suplementu diety a bezpieczeństwo stosowania	2
W6	Leki OTC i suplementy diety stosowane w leczeniu chorób skóry: ▪ trądziku ▪ grzybicy ▪ łuszczycy ▪ wszawicy ▪ łupieżu ▪ ran i odleżyn ▪ oparzeń ▪ odcisków i brodawek	3 (e-learning)
W7	Leki OTC i suplementy diety stosowane w zaburzeniach procesu widzenia: ▪ w zespole suchego oka ▪ w alergii i podrażnieniach oka ▪ witaminy i mikroelementy wpływające na prawidłowe widzenie	2 (e-learning)
Łącznie		**15**
14.2. Forma zajęć: Seminaria		

S1	Leki OTC i suplementy diety stosowane w zaburzeniach układu krążenia: ▪ o działaniu przeciwzakrzepowym ▪ wpływające na gospodarkę lipidową ▪ stosowane w nadciśnieniu tętniczym ▪ wzmacniające serce ▪ wpływające na krążenie mózgowe ▪ stosowane w leczeniu hemoroidów i żylaków	3
S2	Leki OTC i suplementy diety stosowane w zaburzeniach układu pokarmowego: ▪ stosowane w zaparciach ▪ o działaniu przeciwbiegunkowym ▪ stosowane przy wzdęciach ▪ osłaniające błonę śluzową żołądka ▪ wspomagające pracę wątroby i trzustki ▪ wspomagające trawienie ▪ stosowane w stanach skurczowych układu pokarmowego	3
S3	Leki OTC i suplementy diety stosowane w zaburzeniach ośrodkowego układu nerwowego: ▪ o działaniu uspokajającym ▪ o działaniu nasennym ▪ stosowane w zaburzeniach nastroju	3
S4	Leki OTC i suplementy diety stosowane w chorobach stawów, mięśni i kości: ▪ regenerujące chrząstkę stawową ▪ stosowane w bólach mięśni i stawów ▪ stosowane w leczeniu osteoporozy	3
S5	Leki OTC i suplementy diety stosowane w zaburzeniach układu moczowo-płciowego: ▪ stosowane w infekcji dróg moczowych ▪ stosowane w kamicy ▪ stosowane w dolegliwościach kobiecych ▪ stosowane w nietrzymaniu moczu	3
14.3. Forma zajęć: Ćwiczenia		
-	-	0
Łącznie		**15**
Łączna liczba godzin z przedmiotu		**30**

15. Metody kształcenia	
15.1. Wykład	▪ Metody podające: wykład informacyjny (konwencjonalny), wykład konwersatoryjny
15.2. Seminaria	▪ Metody podające: prelekcja ▪ Metody problemowe: dyskusja, metody aktywizujące ▪ Metody programowe i eksponujące: prezentacja multimedialna przygotowana przez studentów
15.3. Ćwiczenia	-
15.4. Inne	-
15.5. e-learning	▪ Metody podające: wykład informacyjny (konwencjonalny) ▪ Metody poszukujące problemowe: metoda sytuacyjna

16. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia i sposoby oceny		
Numer przedmiotowego	Sposoby weryfikacji	Warunki zaliczenia

efektu kształcenia		
P_W01	Obserwacja - ocena aktywności na zajęciach, projekt - przygotowanie prezentacji multimedialnej	Uzyskanie średniej oceny minimum 3,0 z prezentacji multimedialnej i aktywności na zajęciach
P_W02	Obserwacja - ocena aktywności na zajęciach, projekt - przygotowanie prezentacji multimedialnej	Uzyskanie średniej oceny minimum 3,0 z prezentacji multimedialnej i aktywności na zajęciach
P_W03	Obserwacja - ocena aktywności na zajęciach, projekt - przygotowanie prezentacji multimedialnej	Uzyskanie średniej oceny minimum 3,0 z prezentacji multimedialnej i aktywności na zajęciach
P_U01	Obserwacja - ocena aktywności na zajęciach, projekt - przygotowanie prezentacji multimedialnej	Uzyskanie średniej oceny minimum 3,0 z prezentacji multimedialnej i aktywności na zajęciach
P_U02	Obserwacja - ocena aktywności na zajęciach, projekt - przygotowanie prezentacji multimedialnej	Uzyskanie średniej oceny minimum 3,0 z prezentacji multimedialnej i aktywności na zajęciach
P_U03	Obserwacja - ocena aktywności na zajęciach, projekt - przygotowanie prezentacji multimedialnej	Uzyskanie średniej oceny minimum 3,0 z prezentacji multimedialnej i aktywności na zajęciach

17. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Przeciętna liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:	udział w wykładach	10
	udział w seminariach	15
	udział w ćwiczeniach	0
	udział w innych formach kształcenia	0
	konsultacje	2
	łącznie	**27**
Samodzielna praca studenta	przygotowanie do seminariów	15
	przygotowanie do ćwiczeń	0
	przygotowanie do sprawdzianów	10
	e-learning	5
	przygotowanie do egzaminu/zaliczenia końcowego	0
	łącznie	**30**
Łącznie		**57**
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu		**2**

18. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące przedmiot

Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	1
Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje za nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	0

19. Literatura

19.1. Podstawowa

1. Zejc A., Gorczyca M.: Chemia Leków. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008

2. Zając M., Pawełczyk E., Jelińska A.: Chemia leków dla studentów farmacji i farmaceutów. Wydawnictwo Naukowe Akademii Medycznej, Poznań 2006
3. Kohlmunzer S.: Farmakognozja. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011
4. Podlewski J.K., Chwalibogowska-Podlewska A.: Leki Współczesnej Terapii. Wyd. XX, Warszawa 2010
5. Pharmindex Kompedium Leków 2017
6. Internet

19.2. Uzupełniająca

1. Steinhilber D., Schubert-Zsilavecz M., Roth H.J.: Chemia Medyczna. Medpharm, Wrocław 2012

20. Inne przydatne informacje o module/przedmiocie

20.1. Liczebność grup	Zgodna z uchwałą Senatu SUM
20.2. Materiały do zajęć	▪ Podręczniki ▪ Czasopisma naukowe ▪ Internet
20.3. Miejsce odbywania się zajęć	Sala seminaryjna Centrum Dydaktycznego Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej
20.4. Miejsce i godzina konsultacji	Katedra i Zakład Chemii i Analizy Leków
20.5. Inne	-

21. Formy oceny – szczegóły

Efekt	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
P_W01	Wiedza jest poniżej wymagań określonych dla oceny 3 (dostatecznej).	Ma podstawową wiedzę z zakresu niekorzystnych interakcji leków OTC i suplementów diety	Posiada wiedzę z zakresu niekorzystnych interakcji leków OTC i suplementów diety	Posiada szczegółową wiedzę z zakresu niekorzystnych interakcji leków OTC i suplementów diety
P_W02	Wiedza jest poniżej wymagań określonych dla oceny 3 (dostatecznej).	Zna problematykę leków OTC pochodzenia naturalnego i suplementów diety zawierających lecznicze surowce roślinne	Zna problematykę leków OTC pochodzenia naturalnego i suplementów diety zawierających lecznicze surowce roślinne oraz ich zastosowanie w profilaktyce wybranych jednostek chorobowych	Zna problematykę leków OTC pochodzenia naturalnego i suplementów diety zawierających lecznicze surowce roślinne oraz ich zastosowanie w profilaktyce i terapii różnych jednostek chorobowych
P_W03	Wiedza jest poniżej wymagań określonych dla oceny 3 (dostatecznej).	Ma podstawową wiedzę z zakresu opieki farmaceutycznej w aspekcie bezpieczeństwa stosowania leków	Rozumie ideę opieki farmaceutycznej w aspekcie bezpieczeństwa stosowania leków OTC i suplementów diety w procesie	Zna i rozumie ideę opieki farmaceutycznej w aspekcie bezpieczeństwa stosowania leków OTC i suplementów

		OTC i suplementów diety w procesie samoleczenia	samoleczenia	diety w procesie samoleczenia
P_U01	Umiejętności są poniżej wymagań określonych dla oceny 3 (dostatecznej).	Wyszukuje w piśmiennictwie informacje naukowe na temat dostępnych w sprzedaży leków OTC i suplementów diety	Wyszukuje w piśmiennictwie informacje naukowe na temat dostępnych w sprzedaży leków OTC i suplementów diety, dokonuje ich wyboru i oceny	Wyszukuje w piśmiennictwie informacje naukowe na temat dostępnych w sprzedaży leków OTC i suplementów diety, dokonuje ich wyboru i oceny oraz wykorzystuje je w celach praktycznych
P_U02	Umiejętności są poniżej wymagań określonych dla oceny 3 (dostatecznej).	Przewiduje skutki niekorzystnych interakcji wybranych leków OTC i suplementów diety	Przewiduje skutki niekorzystnych interakcji wybranych leków OTC i suplementów diety i im zapobiega	Przewiduje skutki większości niekorzystnych interakcji leków OTC i suplementów diety i im zapobiega
P_U03	Umiejętności są poniżej wymagań określonych dla oceny 3 (dostatecznej).	Ma podstawową umiejętność z zakresu udzielania informacji o działaniu leku OTC i suplementu diety	Potrafi udzielać informacji o działaniu leku OTC i suplementu diety	Potrafi udzielać informacji o działaniu leku OTC i suplementu diety w sposób zrozumiały dla pacjenta

* ocena celująca – wiedza i umiejętności dla wszystkich efektów kształcenia osiągają średnią punktację powyżej 98%.